

Akt nr:

P-E1a-0068

AUP-E1a-0068

591
9916.
m

P

1*0068

Kontrakt

Sedan Kongf. Majt: den 3 De-
cember 1898 — i och för afdikning
och odling af Nordmaderna, till-
hörande hemmanen Apelås, Gru-
de, Kjeppre, och Muskås i Grude
socknen och Gäserne härad af Elfs-
borgs län, enligt en af Landt-
bruksingenjören H. Steinmetz
upprättad, af Kongf. Majt: fast-
ställd plan med dertill hörande
kostnadsförslag, i måder bevil-
jat ett låneunderstöd af Sex
Hundra (600) Kronor, att utgå
af 1898 års odlingsfond och lyftas
å de tider, som Kongf. Väg- och
Vattenbyggnadsstyrelsen eger att
bestämma; på, och i enlighet
med Riksdagens för dylikt stats-
bidrags åtnjutande gifna, af
Kongf. Majt: gillade föreskrifter,
har undertecknad, ensam sökän-
de till odlingslånet, i och för
detta företag med Kongf. Väg- och

Vattenbyggnadsstyrelsen, å Kongf. Majt
och Kronans vägnar, afslutat föl-
jande kontrakt, hvarigenom jag
åtager och förbindes mig

§ 1.

Att arbetet, hvarvid jag är skyld-
dig att underkasta mig alla de
vilkor och kontroller, som af Kongf.
Majt pröfas lämpliga och nödiga,
skall utföras sålunda, att vatten-
afledningen och afdikningen för
odlingsarbetet skola vara påbör-
jade före 1 Juli 1899 - och fullbör-
dade senast den 1 September 1900
samt odlingen vara utförd in-
om den 1 September 1902 - allt i
enligt överensstämmelse med
den fastställda arbetsplanen, utan
att anspråk på ytterligare bidrag
af allmänna medel må vidare
kunna väckas; skolande jag ge-
norn kontant tillskott, material-
er, arbete eller annat bidrag be-
strida hvad till hela odlingsfö-
retagets fullbordande kan er-
fordras utöfver det länade
länbidraget, samt de utförda
arbetena, så länge någon del
af lånet återstår ogulden, ve-
derbörligen jinderhålla.

§ 2.

Att i händelse afvikelse, u-
tan dertill erhållen vederbörlig
tillåtelse, skett från den fast-
ställda arbetsplanen,

eller arbetet, utan att an-

stånd med detsamma utföran-
de blifvit af Kongf. Majt med-
gifvet, icke inom den för bestämd
tid fullbordats,

eller om, innan vattenafled-
nings-^{aflednings-}och odlingsarbetet blif-
vit fullbordadt, afsynadt och
godkärdt, Kongf. Väg- och Vatten-
byggnadsstyrelsen skulle finna
den säkerhet, som blifvit för
kontraktets fullgörande stäld,
icke vidare vara möjlig, eller
om, innan lånet blifvit genom
laga kraft egande beslut förde-
lätt från de hemman, hvilka för
återbetalningen skola ansvara,
Kongf. Statskontoret skulle finna
den säkerhet, som blifvit för
lånet stäld, icke vidare vara möj-
lig, och ny säkerhet, som af
vederbörande myndighet godkän-
nes, icke varder inom bestämd
tid aflemnad,

eller om den bestämda an-
muniteten icke varder i behö-
rig tid erlagd,

det ankommer på Kongf.
Majt att låta inställa all vida-
re utbetalning af statsbidra-
get samt återfordra hvad der-
af uppburits, att från en gång
eller efter hand till Kongf. Stats-
kontoret inbetalas inom den
tid, som af Kongf. Majt bestäm-
mes; och skall jag å sålunda
lyftade och återburna medel

jemväl erlägga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker.

§ 3.

Att för den tjänsteman, som af Kongf. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen eller Kongf. Landtbruksstyrelsen förordnas att å arbetet verkställa besigtning, uppvisa den för detsamma gillade planer med dertill hörande plan och profilritningar jemte de väkenskaper, hvilka blifvit förda öfver företaget, samt det eller de kontrakt om arbetets öfvertagande på entreprenad till vissa delar eller i dess helhet, som möjligen afslutats, samt att till Kongf. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflemnas uppgift å den person, åt hvilken företagets utförande i hvad det rör sig sjelfra vattenafledningen anförtros.

§ 4.

Att, efter utfäende utaf den del af länet, som enligt särskild bestämmelse får lyftas på grund deraf att arbetet blifvit börjadt, vid hvarje af de följande lyftningstiderna, innan ytterligare läne-medel må utbeaktas, hos Kongf. Statskontoret förse intyg af Kongf. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen att, enligt hvad derstädes nöjaktigt styckts, så mycket af arbetet blifvit utfördt, som skäli-

P

1*0068

591 Elfsborgslän

Odlingssonden

Tillhör den af Kongf. Majt den 3 December 1898 nådigst fastställda arbetsplanen för afdikning och odling af Nordmaderne tillhörande hemmanen Ävelås, Gnude, Kjeppa och Muskås i Gnude socken och Gäsnö härad af Elfsborgslän. Stockholm den 19 Decemb. 1898.

Lars Berg.

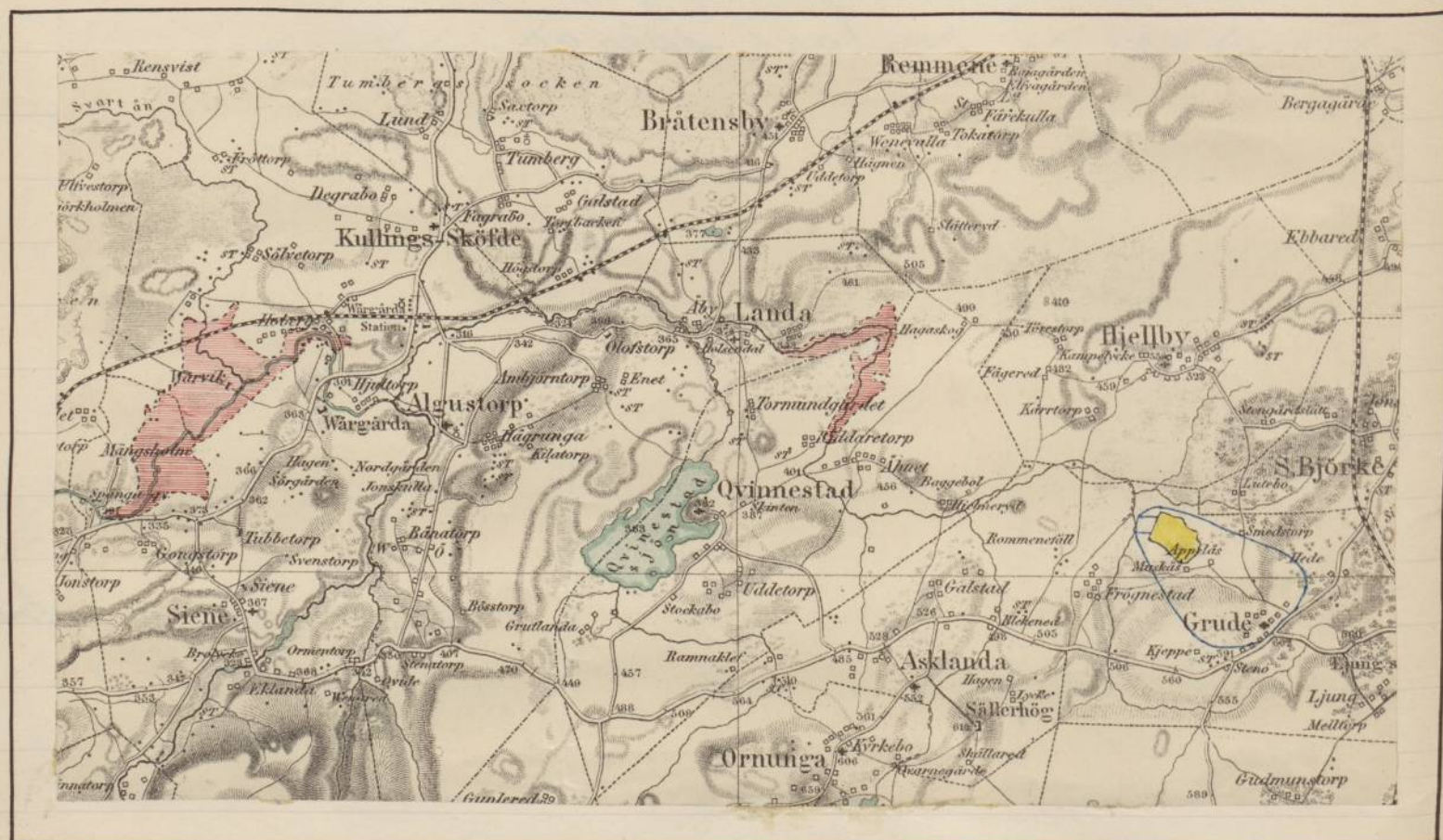
A. F. O. Cederberg.

Afdikning af Nordmader

Från originalhandlingarna värdeligen afskrifvet
intyggar ex affixis
H. Hemmety -

Hit hör en karta.

Generalkarta

Skala $\approx 1:100000$

H. Stemmetz

Betänkande med
kostnadsförslag för vat-
terafledning inom Apel-
ås, Grude, Kjeppre och
Kuskås hemman i Gru-
de socken, Gässene hä-
rad af Elfsborgs län;
enligt instruktioner den
11 Febr. 1896 upprättadt
den 9 Febr. 1898.

Förslaget är uppgjort, efter
ansökning af Aug. Andersson Apel-
ås och Anders Johansson Kjeppre,
på grund af Länshöfdingens Em-
betets förordnande den 5 Juni 1895;
förvätningen påbörjades den 5 Au-
gusti 1895 och avslutades den 28 No-
vember samma år. Förvätningen
överklagades, men parterna förlik-
tes och förlikningen fastställdes af
häradshövdingen den 15 Juli 1896. De-
dare den ene sökanden Aug. An-
dersson i Apelas förklarar sig
vilja söka odlingslän hölls ett
sammankommande den 8 Sept. 1897
(bil. N. 6).

a) Området i fråga är ett
stycke mark, särdeles tjenligt
till odling och redan till större
delen odladt, beläget norr och
väster om Grude kyrka samt
3 kilometer väster om järnvägs-
stationen Ljung. Det är beläget

några hundra meter öster om Frög-
nestads-ån, dit vattnet skall affö-
ras. Frögnestads-ån åter fortsätter
efter att hafva upptaget det ifråga-
varande mera obetydliga områdets
vatten i stora bukten förbi Trinne-
stads och Landa kyrkor samt före-
nar sig söder om Wärgårda järnvägs-
station med en annan å, komman-
de söderifrån, och flytande förbi
Siene och Algutstors kyrkor, hvar-
efter de båda åarne efter föreningen
få namnet Låveån, som tager en
sydvestlig riktning och utfaller i
hafvet vid Göteborg. Jordmånen
är nästan uteslutande god dyjord
till ett djup af 0.6-1.6 meter, undan-
tagvis äfven djupare på sanden.
Områdets areal specificeras sålun-
da

Aker	19	hvar 43 ar
Odlingssmark som odlas	12	— 17 —
mark som icke odlas	3	— 39 —
impediment	1	— 35 —
Summa	36	— 54 —

b) Af hithörande gräfningslista
synes att flodområdet för de båda
afloppsen tillsammans utgör endast
4,5 quadratkilometer. Flodområdet
är icke särdeles kuperadt samt
till omkring halfoa arealen beväxet
med gles småskog, för öfrigt kallt.
Derinom finnas inga sjöar;
företaget har ingen inverkan på
nedanliggande vattenverk.
Endast en åkerbruksbro behöfver

omläggas.

c) Sedan vattenafledningen är verk-
ställd sker odlingen å den mark som
skall nyodlas genom buskarnas af-
röjning samt djuphackning; der dy-
laget efter afdikningen är grunda-
re än 3 decimeter är bränning skad-
lig. Efter gödsling med kali och su-
perfosfat tages en eller två vårsä-
desskördar, hvarefter fältet kan in-
gå i vaxelbruk jemte den ifrīga
åkern, hvarvid följande omlopp fö-
reslås: 1) träd, 2) höstsäd, 3, 4) vall, 5)
vårsäd, 6) rotfrukter, 7) vårsäd; å den
mark som redan är odlad kan ef-
ter den fullständiga afdikningen
nyssnämnda omlopp genast infö-
ras.

d) Arbetsplan

Det första året upptages aflopp-
ret **C-D-E** motsvarande enligt kost-
nadsförslaget

Kr. 1074.86

Det andra året upptages
afloppet **A-B-F** motsvarande
enligt kostnadsförslaget

825.14

Under derpå följande tre
år verkställas odlingen med
tillhörande tegdikning med
omkring $\frac{1}{3}$ hvardera året
tillsammans

Kr. 1433.85

Summa 3333.85

g) I fortsättningen af Frögnestads-
ån mellan Trinnestads och Landa
kyrkor är nyligen med statsunder-
stöd utförd en vattenafledning

benämnd Ahnets mader, som skett till intressenternas fulla belåtenhet. Sedan vattendraget nedom Värgräda fått namn af Låve än möter ett annat nyligen afslutadt tornläggningsarbete liksom med statsmedel understödt, som heter Mergsholms mader, efter kronobostället med samma namn. Ifrån ifrågasvarande område som kallas "Nordmader" är afståndet till Ahnets mader 9 kilometer och till Mergsholms mader 2½ kilometer, utefter vattendraget.

A) Öfversigtskartan, utvisande genom en blå gränslinje afdikningsområdets nederbördsområde samt med gul färg afdikningsområdets utsträckning och läge äfvensom med streckade röda fält så väl Ahnets mader som Mergsholms afdikning, är utklippt ur det topografiska kartebladet "Borås" och har en skala af 10000 del.

B) Egobeskrifning finnes intagen i protokollet öfver den laga synföreläggningen (bil N: D 7), hvarjämte hänvisas till bilagorna Litt A och B här nedan.

C a) Plankartan i en 4000 del upptager afdikningsområdet sådant det befanns vid undersökningen och med olika färgläggning för olika egoslag; de föreslagna afloppen äro uppdragne med två parallella röda linier, samt äro numrerade och littererade.

C c) På samma blad som plankartan finnas och profiler och sektioner af afloppen; längdprofilens längdskala är densamma som skalan för plankartan eller 4000 del; längdprofilens höjdskala äfvensom skalan för sektionerna är 1/100 del; mått äro präskrifna, olika jordarter äro med olika färgläggning betecknade samt fixpunkter utsatte till efterrättelse vid arbetets utförande.

D) Kostnadsförslag särskildt för vattenafledning och särskildt för odling och tegdikning bifogas (bilaga Litt C).

E) Protokoll öfver den laga synföreläggningen bifogas (bilaga D).

Johannen Aug. Andersson, Apcl. as, har enligt den lagständerna laga synföreläggningen 70.339 procent af afloppet **A-B-F** som kostar 825 kr. 14 öre samt 4.466 procent af afloppet **C-D-E** som kostar 1074 kr. 86 öre, således är hans andel i det hela 630 kr. 34 öre.

Emär odlingsföretaget är af god till mycket god beskaffenhet samt beläget nära jernvägsstation i odlad och bebyggd trakt och der till kommer att vinsten af företaget är beräknadt till 10317 kr 35 öre emot en beräknad kostnad af 3333 kr. 85 öre så tillstyrkes företaget till utförande och förslås i underdänighet ett lån

ur odlingsfonden, motsvarande lä-
resökandens andel i kostnaden
för vattenafledningen eller sexhund-
dratvettis (630) kronor.

Göteborg den 1 Feb. 1898.

På Embetets vägnar
H. Steinmetz.

Bilaga N: 1

Gräfningslista

A) Hydrometriska beräkningar

Kanal- sträcka	Wattens- samlings- område	Öfning i liter per sekund och i kv. kilom.	Wattens- mängd per sekund i kv. meter	Största tillåtna vattens- djup i meter	Kela- tiot fall i T	Bottn- bredd i meter	Hydra- uliska medel- djupet i R.	Kroaf- lighets grad i m.	Lido- lutning (Stänt) i A.	Lati- tions- area i r.	Medel- hastig- het i r.	Beräknad vattens- mängd per sekund i kub. meter
A-B-F	1,50	100	0,150	1,00	0,5:1000	0,5	0,45	0,027	1/100	1,50	0,450	0,675
C-D-E	3,00	100	0,300	1,00	0,7:1000	0,5	0,45	0,027	1/100	1,50	0,533	0,800

B) Kanaldimensioner

Kanalsträcka	Kan- nen- mer.	Djup i meter	Bredd i meter	Bredd i meter	afstånd från föregå- ende i meter	Stänt	Anmärkingar
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A-B	Afloppet A-B-F						
	1.	0,85	0,5	2,20		1:1	
	6.	0,85	0,5	2,20	100		
	7.	0,80	0,5	2,10	100		
	8.	1,00	0,5	2,50	100		
	9.	1,25	0,5	3,00	100		
	9a	1,3	0,5	3,10	30		
	10.	1,45	0,5	3,40	70		
B-F	11.	1,4	0,5	3,30	100		
	27.	1,35	0,5	3,20	145		
	28.	1,3	0,5	3,10	135		

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Afloppet	C-	D-	E			
C-D	15.	1.35	0.5	3.00		1:1	
	16.	1.35	0.5	3.20	100		
	17.	1.35	0.5	3.20	100		
D-E	18.	1.4	0.5	3.30	100		
	19.	1.3	0.5	3.10	100		
	20.	1.35	0.5	3.20	100		
	21.	1.4	0.5	3.30	113		
	23.	1.45	0.5	3.40	60		
	24.	1.35	0.5	3.20	188		
	25.	1.3	0.5	3.10	100		
	26.	1.3	0.5	3.10	135		
Lejdikens		0.9	0.2	1.00			Inbördes afstånd 20 meter.

Vid gräfringen iakttages att den uppkastade dikebanken icke får läggas närmare än en meter från dikets nya kant och icke får gifvas brantare lutning mot diket än dikets egen sida eller 1 på 1. För dagvattnets från sidorna obehindrade aflopp till hufvuddiket skall dikebanken genomstickas på hvar 50 meter eller tätare om så behöfes. Till ledning vid arbetets utförande äro inbuggne fixpunkter (+) med det läge i plan och profil, som finnes angifvet i plan och profil.

Göteborg den 1 Febr. 1898.
H. Steinmetz.

Tabell Bilaga Litt A

	Hela afdiknings- området				Länsöfverstyrelsens andel			
	Areal		Värde		Areal		Värde	
	Har	ar	Sk	öre	Har	ar	Sk	öre
Isitt vid undersökningen befintliga skick utgöres dikningsområdet af Åker	19	43			5	67	28	77
Mark som skall odlas	12	17			2	43	4	43
Mark som icke odlas	3	39			0	38	41	50
Summa	34	99	14	688	8	48	37	30 50
Genom de föreslagna arbetenas utförande förändras samma område till Åker (förbättrad genom torrläggning)	19	43			5	67	40	11
" förut äng eller odlingsmark	12	17			2	43	14	15 57
Mark som icke odlas	3	39	25	505 35	8	48	62	23 57
Summa	34	99	25	505 35	8	48	62	23 57

Följande egofigurer uteslutas ur odlingsplanen såsom af olika skäl ofjenliga till odling: Nos 13, 20, 21, 24, 52, 63, 75, 102, 104, 118, 134, 149, 150, 163, 176, 189, 190 = 3 har 39 ar.

Göteborg den 1 Febr 1898.
H. Steinmetz.

Tabell Bilaga Litt B.

Ögobeskrifning

Beskrifning och värderingslängd öfver vattenskadad mark tillhörande nedanstående länsskanden tillhöriga hemman.

Hemman neds	Hemmans och lägenhetens samt inre	Areal								Jordförbättringens värde genom afdikning				Jordförbättringens värde genom odling			
		Sker		Äng som kommer att såsom äng bibehållas		Till odling äro och odlings- mark		Annars mark		Ädla till odling föresl na markens		Ädla till odling föresl na markens		Ädla till odling föresl na markens		Ädla till odling föresl na markens	
		Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar
	Arvelås																
	Aug. Andersson	5	67			38	2	43		2128		53	50	322	57		
	Summa	5	67			38	2	43		2128		53	50	322	57		

Göteborg den 1 Febr. 1898.
H. Steinmetz

Bilaga Litt C. Kostnadsförslag

Läge	Längd meter	Arbete att utföra	Antal	ä	Kostnad		Summa	
1.	2.	3.	4.	5.	Kr.	öre	Kr.	öre
		<u>A) Vattenafledning</u>						
		<u>1. Afloppet C-D-E</u>						
C-D	310	Gräfnig i mossjord kubmet.	533	0,35	186	55		
D-23	373	d: d: "	752	0,35	263	20		
23-E	423	d: d: "	1058	0,35	370	30		
		Ersättning för jord till afloppen (bil. N: 12)				93	09	
		Tillägg för förvattningens kostnad m.m.				161	72	1074 86
		<u>2. Afloppet A-B-F</u>						
A-90	430	Gräfnig i sand kubmet.	17	0,50	8	50		
		d: mossjord --	210	0,35	73	50		
9a-B	170	Bergsprängning --	5	3,50	17	50		
		Gräfnig i sten och grus --	35	0,80	28	00		
		d: i sand --	112	0,50	56	-		
		d: mossjord --	147	0,35	51	45		
		Omläggning af en vägtumma vid N: 11				100	-	
B-F	280	Gräfnig i mossjord kubmet.	701	0,35	245	35		
		Ersättning för jord till aflopp pen (bil. N: 12)				83	11	
		Tillägg för förvattningens kostnad m.m.				161	73	825 14
		Summa kr.						1900 -
		<u>B) Odling jemte tegdikning</u>						
		Odling af 12, 17. har medelst plöj- ning eller hackning för tegdikning af 12, 17. har med afstånd af 20 meter samt djup 0,7 m. bottenbredd 0,2 meter, dagbredd 1,0 m; kub. m.						
		Öfverföres	3285	0,15	492	75		
						1040	40	1900 00

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
		Öfverfördt förbättrad tegdikning på nyss- nämnda sätt af 19,43 har åker = 5246 kubmet, hvaraf utföres hälften med	2623	0,15	393	45	1433	85
		Summa vatten- aflednings och odlingskostnad —					3333	85

Göteborg den 1 Febr. 1898.

H. Steinmetz

Vid arbetsplanens fastställelse har
kostnaden för vattenafledningen beräk-
nats till 1900 kronor och kostnaden för
odlingen till 332 kronor 80 öre.

Stockholm den 19 December 1898.

F. Enblom

t. f. byvärdingen

Bilaga Litt D.

År 1895 den 5 Augusti
instälde sig undertecknad
landtbruksingenieur vid Ärel-
ås i Grude sockers för att
hålla byn för vattenafled-
ning; och hade efter utfär-
dade kungörelsen (bil N:o 1)
och kallelser tillstädeskom-
mit sökanderna till förrätt-
ningen August Andersson
Ärelås och Anders Johansson
Kjeppe, hvarjämte i egen-
skap af godemän upprä för-
rättningsmans kallelse in-
funnit sig hemmansägarna
A. M. Jonsson Ährst nedre
gårdens och Jonas Andersson
Uddetorp Östergårdens båda
från Trinnestad sockers
§ 1.

För de antecknade upplästes under-
tecknad förrättningsmans af Lands-
höfdinge Embetet meddelade för-
ordnande till förrättningen så lydande
(bilaga N:o 2, 3, 4)

§ 2.

På framställd fråga om jäf vore
att anföras emot förrättningsman el-
ler godemän svarades nej; och visste
sig icke heller byvärdens stå i
jämförhållande till någon af parter-
ne. Godemännen uppgäfv sig haf-
va aflagt den föreskrifna Edens

§ 3.

Föreskades den karta, som förvärt-
ningsman låtit uppgöra öfver det ifrå-
gavarande vattenskadade området. Der-
af framgick att området som berämnas
"Nordmarken" är till mer än halfo
arealen redan odladt och nästan he-
la området odlingsbart; arealen är
omkring 40 has. Affallet är ringa;
vattnet rinner i vester genom 3 od-
lingsdiken till Frygvestads-ån, den
fullt aflopps finnes på ett afstånd
af 400 meter; intressenternas antal
är 7 och de två sökandernas mark-
stycken äro omgifna af icke sökandernas
illa afdelade mark. Den
verkställda afvägringen tyckes på-
visa behöfvet af två aflopps åt Fryg-
vestads-ån. De afvägda afloppens
sammanslagda längd var 3300 me-
ter; deras upptagande till nödiga
dimensioner syntes icke blifva
särdeles kostsamt emär gräfningen
hulvudsaktigen gick genom lösa
jordlager. Den uppkommande
förbättringen syntes skola betyd-
ligt öfverstiga kostnaden.

§ 4.

Det tillkännagafs att den i
gällande dikeinrättlag föreskrifna
dubbla jordvärderingen till utvär-
rande af hvarje intressents äbe-
läpande andel af kostnaden nu
skulle omedelbart företagas och
försättas till slut, hvarefter sedan
läget å afloppen blifvit af syne-

männens bestämt samt gräfningskost-
naden och förbättringsvärdet blifvit
uträknade, nytt sammanträde skulle
utlysas för ärendets vidare behand-
ling.

§ 5.

Under sammanträdet förtgång
uppläste godemannen Jonas Anders-
son Uddetorp att han visserligen var
till godemans vald, hvarom och läns-
kungövelsen uppläste, men att han
ännu icke aflagt eden; hvareför Jo-
nas Andersson fick åläggande att
tills i morgon skaffa annan god
man i sitt ställe.

§ 6.

Sedan intet vidare var att för-
dagen till protokollet anteckna upplä-
stes protokollet och upplästes sam-
mankomstern.

Sålunda afhandladt; dag som ofvan

På Embetets vägnar

H. Steinnetz

A. M. Jonsson.

Jonas Andersson.

§ 7.

Den 6 Augusti 1895

På dagens sammanträde öppnades
hade af intressenter tillstådes kommit
sökandena Aug. Andersson och Anders
Johansson samt af icke sökande Jo-
hannes Carlsson Muskås.

Såsom godemän hade tillstådes-
kommit under gärdagen närvarande
A. M. Jonsson Åhrst samt dessutom
Anders Pettersson Blekened.

§ 8.

På framställd fråga om jäf vore att anföras emot Anders Pettersson Blekened i egenskap af god man vid förrättningen svarades nej och visste sig icke heller Anders Pettersson stå i jäfsförhållande till någon af parterna samt hade aflagt god mans ed.

§ 9.

Synermännen åtföljda af de tillstädeskomne parterna begäfro sig ut på fältet och följde med ledning af den uppgjord kartan, de två aflopp som syntes nödvändiga för de ifrågasvarande mädernas fullständiga torrläggning, nemligen från punkten 29 i gränsen mellan Grude Månsagården och Apelås öfver sistnämnda egor samt Johannes Anderssons och Charlotta Johanssons skiften till och i egogränsen mellan Kortöbumsgård och Östergården till Frygnestads-än punkten 1. Det andra afloppet börjar vid punkt 15, längre upp i Frygnestads-än samt följer gränsen mellan Göransgården och Grude storm upp till Janne Johanssons Grude Vestergård madskifte samt vidare mellan sistnämnda skifte och Enkan Westbergs Grude vestergård egolott till Anders Johanssons Kjeppre egolott, hvars gräns mot Muskås följes till punkten 25, der afloppet följer gränsen mellan Muskås och Apelås till punkten 26, der

Charlotta Johanssons, Grude Månsgård, skifte åter möter. Sökanden August Andersson Apelås ynkade att afloppet skulle utsträckas till denna sistnämnda punkt N: 26.

§ 10.

Den föreskrifna jordvärderingen hade under dagens lopp blifvit verkställd.

§ 11.

Med hänvisande till § 4 här oöfvan i afseende på förrättningens fortsättning, upplöstes dagens sammanträde sedan protokollet blifvit uppläst.

Fälunda afhandladt, dag som oöfvan
På Embetets vägnar

H. Steinmetz

A. N. Jonsson.

Anders Pettersson.

§ 12.

Den 28 November 1895 instälde sig åter undertecknad förrättningsman vid Apelås för att fortsätta den laga syneförrättningen rörande torrläggning af "Nordmader", och hade efter utfärdade kungörelser och kallelser (bil N: 5, 6) tillstädeskommit följande intressenter, sökandena August Andersson i Apelås och Anders Johansson i Kjeppre samt af icke sökande Johannes Carlsson Muskås, Janne Johansson Grude Vestergård, Enkan Kristine Westbergs i Grude Vestergård son Anton Westberg, Aug. Pettersson Grude Göransgård, Fredr. Andersson Grude storm och Johans

Andersson Kortö Brunnsgård, äfvensom Carl Johan Salbergs i Grude Östergård konkursmesses utredningsmän nämndemän Johan Gustafsson Fåged och Kommisarien J. Nilsson Grude.

I egenskap af godemän hade på förvärttningsmans kallelse infunnit sig vid förda sammanträdet biträddande A. M. Jonsson Åhrst och Anders Petersson Blekened.

§ 13.

Emot förvärttningsman eller godemän framställdes icke heller nu någon jäfsanmärkning.

§ 14.

Justerades trädförteckningen (bilaga N° 7) genom att på kartan utvisa hvare delegares egolott; den befanns utan anmärkning; sammandraget i slutet af trädförteckningen upplästes.

§ 15.

Framlades den upprättade vattenafledningsplanen. Arealen af mark inom delaktighetskurvan utgjorde 36.54 har; förbättningsvärdet uppgick till 9.383 kronor 50 öre; kostnaden för de två aflopfren öfversteg icke 2000 kronor. Två aflopp erfordrades, nemligen det norra (A-B-F) och det södra (b-D-E).

Det norra utgår från östra stranden af Frögrestads-ån, följer gränsen mellan Johan Anderssons egor i Kortö Brunnsgård och Carl Johan Salbergs egor i Grude Östergård, fortsätter

öfver Johannes Anderssons Månsagård och Charlotta Johanssons i Grude Månsagård egolotter utefter en åkerbruksväg, samt vidare genom August Anderssons i Ävelås madskippte till gränsen emot Charlotta Johanssons i Grude Månsagård andra madskippte. Det södra afloppet utgår liksåledes från Frögrestads-åns östra strand i gränsen mellan Aug. Petterssons Grude Göransgårds Fredrik Anderssons Grude storn egolotter till Janne Johanssons Grude Västergård madskippte; följer derefter sistnämnda gräns mot Emkan Westerbergs egolott, vidare i sistnämnda gräns mot Anders Johanssons i Kjeppre madslycke, vidare mellan sagde Anders Johanssons skifte och Johannes Karlsson Muskås mad och slutligen mellan Aug. Johanssons i Ävelås och Johannes Karlsons i Muskås madtegar till gränsen emot Charlotta Johansson i Grude Månsagårds andra madskippte.

§ 16.

De närvarande uppmärksades att yttra sig öfver den framlagda planen. Nöjde dermed förklarade sig de båda sökandena till förvärttningen, af hvilka August Andersson Ävelås meddelade att det fanns en gammal föresning om att det norra afloppet skulle till vissa dimensioner un-

der hållas emot det att till de underhållningskyldige uppläts en åkerbruksväg genom hans med fleras egor.

Kommisarien Nilsson i egen-
skap af utredningsman i Salbergs
konkurs framträdde de tvänne
öfverenskommelser eller föreningar
af den 31 Juni 1875 och den 5 Juni
1890 (bil. N: 9) som af Aug. Anders-
son nyss åberopats och ykade
skadestånd för det skägn som möj-
ligen uppkomme i hans hufvud-
mans hemman om afloppet gjor-
des större än som för vägens nö-
diga torrläggning behöfdes; så stö-
ra dimensioner som synemännen
föreslagit vore för vägens torrlägg-
ning icke behöflige; dessa större
dimensioner hade ingen torrläggan-
de verkan på hans hufvudmans
hemman och ville därför icke del-
taga i någon som helst torrlägg-
ningskostnad. I detta ykande
instände öfver nämndeman Jo-
han Gustafsson Fäged. Med an-
ledning häraf bestred Aug. Anders-
son Apelas all skyldighet att till-
släppa väg öfver sina egor till dess
afloppet blifvit upptaget till fulla
dimensioner. Johan Andersson
Kortö brunnsgård gjorde samma
ykande som Kommisarien Nils-
son. Johannes Karlsson Muskås
ville taga del i det södra af-
loppet men alls icke i det nor-

ra. August Pettersson Grude Gö-
ransgård och Fredrik Andersson
Grude storm yka ersättning för
skada och skägn genom det sö-
dra afloppets upptagande genom
deras egor.

§ 17.

Efter enskild öfverläggning
uppsatte och afgäfs synemännen följande

Utlåtande

Något laga hinder emot förslaget
föreligger icke;

Förvärringen är att som vatten-
afledning anse;

Vattenafledningen skall utföras i
full öfverensstämmelse med hithö-
rande plan med profiler, kostnads-
förslag (bil. N: 10) och gräfningslista
(bil. N: 11).

Förslaget skall påbörjas så snart
tjenlig väderslek inträffat efter det
denna förvärring vunnit laga kraft
och skall vara fullt färdigt inom
tre år derefter; Enär enligt § 81 af
lagen om dikning och annan af-
ledning af vatten af den 30 Juni 1879
äldre aftal om dikning icke hin-
dra dikningskyldighetens bestäm-
mande efter denna lag och vidare
frågar om väghållningskyldighet
ligger utom området för denna
förvärringsbefogenhet samt slutli-
gens föreningen af den 5 Juni 1890
icke är i laga ordning ingången,
så anse synemännen de afvsn
uppgifna föreningarne af den 31

Junii 1875 och den 5 Juni 1890 icke
hafva någon inverkan på ifråga-
varande förvärtning. Kostnadern
för företaget skall fördelas efter
den delningsgrund som är upp-
ställd i "kostnadsfördelningen" ef-
ter den hithörande hufvudförteck-
ningen (bil N: 8).

Afsagdt; dag som ofvarn

På Embetets vägnar

H. Steinmetz.

A. M. Jonsson.

Anders Pettersson.

m. h. o. p.

§ 18.

Till att emottaga handlingar-
ne utsägs Aug. Andersson i Apel-
ås, som öfren mottog uppdraget
att vara sysboman.

§ 19.

Upplästes §§ 51 och 52 af ofvarn-
nämnda nu gällande dikningslag
med tillkännagifvande att talan
emot förvärtningen må anhäng-
iggöras vid Gåsene härads rätt
på det sätt och i den ordning,
som i de upplästa §§ är närmare
bestämdt.

§ 20.

Sedan intet vidare var
att till protokollet anteckna
upplästes protokollet, hvarefter
förvärtningen förklarades

afslutad.

Säunda afhandladt; dag som ofvarn

På Embetets vägnar

H. Steinmetz

A. M. Jonsson

Anders Pettersson

m. h. o. p.

Bilaga N: 1

Uppläses från predikstolen
i Grude kyrka söndagarne den
21 och 28 Juli samt den 4 Augus-
ti 1895.

Kungörelse

Intresserade parter i fråga
om afdikning af s. k. "Kordmader"
inom Apelås och Kjeppre m. ff.
hemman i Grude socken kallas
härmed till sammanträde hos
Aug. Andersson i Apelås månda-
gen den 5 Augusti kl. 12 middagens
Göteborg den 20 Juli 1895

På Embetets vägnar

H. Steinmetz.

Förestående kungörelse ankom
först den 24 innevarande må-
nad, kunde därför icke upplä-
sas i Grude kyrka den 21 då
der förvärtades Gudstjenst. Den
28 Juli och 4 Augusti förvärtas icke
Gudstjenst i Grude kyrka.

Södra Björke d. 24 Juli 1895

J. Karlander.

Bilaga N: 2

Till Konungens Befallningshafvande i Elfsborgs Län!

Undertecknade intressenter i vattensjuka mader inom Apelås och Kjeppre i Grude sockens få härmed ödmjukligen anhålla om förordnande för vederbörande landtbruksingeniör att hålla syn i laga ordning för dessa markers torvläggning. I dessa mader, som benämnas "Nordmader" äro öfver intresserade hemmanen Grude Månsbågärd, Kortö brunnsgård, Östergård och Västergård. Stället för förättningen blir Apelås.

Apelås pr Ljung d. 17 April 1895.

Aug. Andersson. Anders Johansson.

egare till 1/4 mtl

egare till 1/8 mtl.

Apelås.

Kjeppre.

m. h. o. pr.

Uppläst i Björke kyrka vid gemensam Gudstjänst för Grude och Björke socknar, den 19 Maj 1895 af J. Karlander.

Bilaga N: 3

Resolution

Intresserade ansökan jemte denna resolution skall genom sökandenas försorg befordras till uppläsande från predikstolen i Grude sockens kyrka; och åligger det öfrige vederbörande, den förättningen angå kan, att inom fjorton dagar från kungörandet, vid förlust af rättigheten att i

frågan vidare höras, härstädes skriftligen yttra sig, huruvida de förena sig med sökandena i valet af förättningsman i Herrerborg i Lands-Kansliet, den 29 April 1895.

Ex officio

Nats Zachrisson.

Bilaga N: 4

Resolution

På öfrige vederbörande, öfver ansökningsen hörde icke haft att invända mot valet af förättningsman, varden landtbruksingeniören H. Steinmetz härigenom förordnad att den i bilagde handlingar omförmälda synförrättning i laga ordning verkställa.

Denna resolution öfversändes till förättningsmännen, som bör öfver emottagandet hit insända bevis i Herrerborg, i lands-kansliet, den 5 Juni 1895.

På Landshöfdinge Embetets vägnar

Nats Zachrisson. O. W. Wiborn.

Bilaga N: 5

Uppläses från predikstolen i Grude kyrka söndagarne den 10, 17 och 24 November 1895.

Kungörelse

Intresserade parter i fråga om afdikning af s. h. "Nordmader" inom Apelås och Kjeppre m. ff. hemman i Grude socken kallas härmed till sammanträde hos

Aug. Andersson i Apelås torsdagen
den 28 innevarande November klf.
12 midd.

Göteborg den 8 November 1895.

På Embetets vägnar

H. Steinmetz

Uppläst i Grude kyrka den
10 November 1895 af

Ernst Kemnerblad.

Obs. Enligt af vederbörande fast-
ställd gudstjänstordning inom södra
Björke pastorat förätlas gudstjänst
i Grude kyrka endast två gånger
söndag, hvadan förestående
kungörelse icke der kan upplä-
sas söndagarna d. 17 och 24 Nov.

I Björke den 12 Nov. 1895.

J. Karlander.

Bilaga N:6.

Till Kroppfogden i Kullings
Fögderi.

Härmed får jag vänligen
anmoda Eder att till sammanträ-
de hos Aug. Andersson i Apelås,
Grude socken, rörande vattenaf-
ledning, torsdagen den 28 inneva-
rande November klf. 12 middagen
läta kalla redannämnde intressen-
ter

Grude Månsagård Charlotta Johansson

" " Johannes Andersson

" Vestergård Janne Johansson

" " Enkan Kristina Westberg

" Göransgård August Pettersson

" Storn Fredr. Andersson.

" Östergård Carl Johan Salberg

Kortö Brunnsgård Johan Andersson
Kallelsebevis äfvensom räkning
å kallelsekostnader torde sednast
å sammanträdesdagen blifva mig
tillställda.

Göteborg den 11 November 1895

H. Steinmetz.

Resolution

Kemiteras till Kronolänsman-
nen i Gärsne härads hvilken har
att den begärda handräckningen
meddela och sina kostnader der-
för sjelf uttaga. Kullings Kro-
noffogdekontor den 13 November
1895.

Carl Almqvist.

Af omstående skrifvelse hafva
Johannes Andersson och Charlotta
Johansson i Grude Månsagården
Janne Johansson och Kristina West-
berg i Grude Vestergård, August
Pettersson i Göransgård, Fredr. An-
dersson i Grude Storn, Johan An-
dersson i Kortö Brunnsgården
samt Johan Gustafsson i Fägned
och Länsmanen J. Nilsson de bå-
da serrar såsom godmän uti
C. J. Salbergs Konkurs, erhållit be-
hörig del betyga

Grude den 27 November 1895.

P. A. Pettersson. Olof Rydholm.

Bilaga № 7

3	4
---	---

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ego beskrifning Häfde förteckning och Färderings- längd öfver vattensjuka marken inom Ärelås och Kjepr- pe m ff hemman i Guede socken vid laga syn. rörande vattenafledning från "Nordmarken" upprättad År 1895.								
Egarens och egarens namn		Kuor. Blif- vande vande		Födbäts- ning		Heck		Summan
	Egare och egarens namn	värde värde						
		Kuoror Kuoror Kuoror	Hecktor or	Kuoror är				
1.	2.	3	4.	5.	6.	7.	8	9.
Ärelås								
August Andersson								
1	Odlingmark, god massa	800	600	400		76	304	
2	d: d:	100	500	400		43	173	
3	Backe					10		
4	Åker, god dygjord	500	700	300		14	38	
5	d: d:	500	700	300		17	34	
6	d: d:	500	700	300		23	46	
7	d: d:	500	700	300		15	30	
8	d: d:	500	700	300		16	32	
9	d: d:	500	700	300		13	26	
10	d: d:	500	700	300		10	20	
11	d: d:	500	700	300		10	30	
12	d: d:	500	700	300		7	14	
13	Odlingmark, massa	50	100	50		2	1	
14	d: god massjord	300	600	400	1	24	496	
15	Åker, god dygjord	500	700	300		16	32	
16	d: d:	500	700	300		15	30	
17	d: d:	500	700	300		12	34	
18	d: d:	500	700	300		13	26	
19	d: d:	500	700	300		12	24	
20	Odlingmark, massa	100	300	300		3	6	
21	d: d:	50	100	50		8	4	
22	Wäg					10		
						4	69	1369
Öfverföres								

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Öfverförvalt				4	69	1369	
23	Wäg					10		
24	Odlingemark, brännstorf	2000	2200	200		20	40	
25	Aker, god dyjord	500	700	200		16	32	
26	d: d:	500	700	200		10	20	
27	d: d:	500	700	200		10	20	
28	d: d:	500	700	200		10	20	
29	d: d:	500	700	200		10	20	
30	d: d:	500	700	200		13	26	
31	d: d:	500	700	200		14	28	
32	d: d:	500	700	200		14	28	
33	d: d:	500	700	200		15	30	
34	d: d:	500	700	200		15	30	
35	d: d:	500	700	200		16	32	
36	d: d:	500	700	200		18	36	
37	d: d:	500	700	200		14	28	
38	d: d:	500	700	200		15	30	
39	d: d:	500	700	200		14	28	
40	d: d:	500	700	200		18	36	
41	d: d:	500	700	200		15	30	
42	d: d:	500	700	200		14	28	
43	d: d:	500	700	200		15	30	
44	d: d:	500	700	200		16	32	
45	d: d:	500	700	200		14	28	
46	d: d:	500	700	200		12	24	
47	d: d:	500	700	200		6	12	
48	d: d:	500	700	200		7	14	
49	d: d:	500	700	200		7	28	
50	d: d:	500	700	200		4	16	
51	Wäg	500	700	200		4		
52	Odlingemark, mosse	50	100	50		5	3	10
53	Aker, djupa god dyjord	600	800	200		2	4	00
54	d: d:	600	800	200		3	6	
	Öfverföres				8	45	2107	50

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Öfverförvalt				8	45	2107	50
55	Aker, djupa god dyjord	600	800	200		3	6	
56	d: d:	600	800	200		3	6	
57	d: d:	600	800	200		3	6	
58	d: d:	600	800	200		6	12	
59	d: d:	600	800	200		4	8	
60	d: d:	600	800	200		5	10	
61	d: d:	600	800	200		5	10	
62	d: d:	600	800	200		8	16	
	Summa				8	45	2107	50
	Guards Mäns gård							
	Charlotta Johanssons							
63	Odlingemark, brännstorf	2000	2200	200		30	60	
64	Aker, grundare dyjord	600	800	200		7	14	
65	d: d:	600	800	200		7	14	
66	d: d:	600	800	200		7	14	
67	d: d:	600	800	200		8	16	
68	d: djupa d:	600	800	200		11	22	
69	d: d:	600	800	200		13	26	
70	d: d:	600	800	200		16	32	
71	d: d:	600	800	200		11	22	
72	d: d:	600	800	200		9	18	
73	d: d:	600	800	200		5	10	
74	Wäg					3		
75	Odlingemark, stenigt	100	150	50		11	5	50
76	Backe					50		
77	Aker, god dyjord	600	800	200		14	28	
78	d: d:	600	800	200		14	28	
79	d: d:	600	800	200		11	22	
80	d: d:	600	800	200		11	22	
81	d: d:	600	800	200		9	18	
	Öfverföres				2	47	371	50

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Oferfjördt				2	47	371	50
83	Aker, god dyjord	600	800	200		7	14	
83	d: d:	600	800	200		3	6	
	Summa				2	57	391	50
<u>Grunde Mänsa gård</u>								
	Johannes Andersson							
84	Aker, god dyjord	600	800	200		9	18	
85	d: d:	600	800	200		11	22	
86	d: d:	600	800	200		10	20	
87	d: d:	600	800	200		12	24	
88	d: d:	600	800	200		9	18	
89	d: d:	600	800	200		6	12	
90	d: d:	600	800	200		6	12	
91	d: d:	600	800	200		6	12	
92	d: d:	600	800	200		3	6	
93	d: grundare d:	600	800	200		6	12	
94	d: d:	600	800	200		6	12	
95	d: d:	600	800	200		6	12	
96	d: d:	600	800	200		8	16	
97	d: djupare d:	600	800	200		8	16	
98	d: d:	600	800	200		7	14	
99	d: d:	600	800	200		9	18	
100	d: d:	600	800	200		10	20	
101	d: d:	600	800	200		10	20	
102	Odlingssmark, brännstorf	2000	2200	200		16	32	
103	Bäckar					4		
	Summa				1	62	316	00

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	<u>Grunde Westergård</u>							
	Emkan Christina Westberg							
110	Odlingssmark, dyjord	300	400	100		10	10	
111	Aker d:	600	800	200		19	38	
111a	d: d:	600	800	200		14	28	
112	d: d:	600	800	200		22	44	
113	d: d:	600	800	200		20	40	
114	d: d:	600	800	200		19	38	
115	d: d:	600	800	200		14	28	
116	d: d:	600	800	200		9	18	
117	d: d:	600	800	200		7	14	
	Summa				1	34	258	
<u>Kjeppe</u>								
	Anders Johansson							
118	Odlingssmark, brännstorf	2000	2200	200		3	6	
119	Aker, dyjord	500	700	200		6	12	
120	d: d:	500	700	200		8	16	
121	d: d:	500	700	200		15	30	
122	d: d:	500	700	200		20	40	
123	d: d:	500	700	200		21	42	
124	d: d:	500	700	200		20	40	
125	d: d:	500	700	200		21	42	
126	d: d:	500	700	200		20	40	
127	d: d:	500	700	200		21	42	
128	d: d:	500	700	200		23	46	
129	d: d:	500	700	200		20	40	
130	d: d:	500	700	200		20	40	
131	d: d:	500	700	200		20	40	
132	d: d:	500	700	200		10	20	
133	d: d:	500	700	200		6	12	
	Oferfjördes				2	54	601	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Öfverfördt				2	54	601	
134	Odlingsmark, vit massa	50	100	50		33	16	
135	Bakke					3		
	Summa				2	89	617	
<u>Muskås</u>								
Johannes Carlsbom								
136	Aker, dyjord	600	800	200		10	20	
137	d: d:	600	800	200		10	20	
138	d: d:	600	800	200		11	22	
139	d: d:	600	800	200		13	26	
140	d: d:	600	800	200		15	30	
141	d: d:	600	800	200		13	24	
142	d: d:	600	800	200		12	24	
143	d: d:	600	800	200		13	24	
144	d: d:	600	800	200		10	20	
145	d: d:	600	800	200		9	18	
146	d: d:	600	800	200		8	16	
147	d: d:	600	800	200		7	14	
148	d: d:	600	800	200		4	8	
149	Odlingsmark	200	400	200		7	14	
150	d: d:	200	400	200		10	20	
151	Aker god dyjord	500	700	200		17	34	
152	d: d:	500	700	200		10	20	
153	d: d:	500	700	200		10	20	
154	d: d:	500	700	200		10	20	
155	d: d:	500	700	200		9	18	
156	d: d:	500	700	200		10	20	
157	d: d:	600	800	200		15	30	
158	d: d:	600	800	200		13	26	
159	d: d:	600	800	200		15	30	
160	d: d:	600	800	200		12	24	
	Öfverföres				2	71	542	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Öfverfördt				2	71	542	
161	Aker, god dyjord	600	800	200		8	16	
162	d: d:	600	800	200		14	28	
163	Odlingsmark, vitmasse	50	100	50		14	7	
164	d: mad	100	500	400		87	348	
165	d: d:	100	500	400	1	66	664	
166	Aker dyjord	600	800	200		12	24	
167	d: d:	600	800	200		12	24	
168	d: d:	600	800	200		10	20	
169	d: d:	600	800	200		7	14	
170	Aker d:	500	700	200		16	32	
171	d: d:	500	700	200		17	34	
172	d: d:	500	700	200		17	34	
173	d: d:	500	700	200		17	34	
174	d: d:	500	700	200		13	26	
175	d: d:	500	700	200		10	20	
176	Odlingsmark	200	400	200		16	32	
177	Aker, dyjord d:	700	800	100		12	12	
178	d: d:	700	800	100		7	7	
179	d: d:	700	800	100		6	6	
180	d: d:	700	800	100		5	5	
181	Odlingsmark d:	200	600	400	1	23	492	
182	d: d:	100	500	400	1	26	504	
183	d: d:	100	500	400	1	17	468	
184	d: d: buskber.	300	600	400		65	260	
185	d: d:	200	600	400		64	256	
186	d: d:	200	600	400		61	244	
187	d: d:	200	600	400		90	360	
188	d: d:	100	500	400		75	300	
189	d: vitmasse	50	100	50	1	10	55	
190	d: d:	50	100	50		7	3	50
	Summa				15	75	4871	50

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	<u>Guede Månsagård</u>							
	Charlotte Johansson							
191	Aker dygjord	300	700	400		7	28	
192	d: d:	300	700	400		7	28	
193	d: d:	300	700	400		7	28	
194	d: d:	300	700	400		6	24	
195	d: d:	300	700	400		7	28	
196	d: d:	300	700	400		6	24	
197	d: d:	300	700	400		6	24	
198	d: d:	300	700	400		5	20	
199	d: d:	300	700	400		5	20	
200	d: d:	300	700	400		4	16	
201	d: d:	300	700	400		3	12	
202	d: d:	300	600	300		22	66	
203	d: d:	300	600	300		12	36	
204	d: d:	100	300	200		1	2	
	Summa					98	356	
205	Afloppe					17		
206	d:					9		
207	d:					12		
208	d:					9		
209	d:					14		
						61		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	<u>Lammmandrag</u>							
		Areal		Förbättring				
		Hektar ar		Kronor öre				
	Apelås August Andersson	8 82	2181	50				
	Guede Månsagård Charlotte Johansson	3 55	747	50				
	" " Johannes Andersson	1 62	316	00				
	Guede Kesterigård Jarne Johansson	1 96	392	00				
	" " Erikas Kristina Westberg	1 34	258	00				
	Kjeppre Anders Johansson	2 39	617	00				
	Muskås Johannes Carlsson	15 75	4871	50				
	Afloppe	61						
	Summa	36 54	9383	50				
	Apelås den 28 November 1895							
	H. Steinmetz							

Philadelphia No. 8.
Hastings and detning

Medan transferi inte servere deltaa uti avarmădhostraden for
 Altopmat C-D-E Altopmat A-B-E

Chlorophyll C-D-E

Aspergillus A-B-F

Nævn	Gulde		Sølv		Bænk		Kontant	
	Skilling	Øre	Skilling	Øre	Skilling	Øre	Skilling	Øre
Apel's								
August Andersson	300	00	44	66	1881	50	705	74
Gunde Hansaaid Charlotte Johansson	279	00	41	34	468	50	175	73
Gunde Festeraaid Jøanne Johansson	398	00	58	36				
d. d. Carsten Kristina Westberg	238	00	38	41				
Nyephe Anders Johansson	617	00	91	85				
Mestras Johannes Paulsøen	4871	50	793	18				
Gunde Hansaaid Johannes Andersson					316	00	118	53
Gumma	6717	50	1000	00	2666	00	1000	00
Apel's den 28. November			1895					

W. Stearns

1895

Bilaga № 9

År 1875 den 21 Juni, hafva vi undertecknade hemmansägare och delegare uti de så kallade nord-mädrarna träffat följande öfverens-kommelse:

1: Skola vi bekosta ett gemensamt floddike ifrån den s. k. Källemas-sen norr om Mänsagårdens ^{grusåker (hög)} öjja och i gränsen emellan Grude Östergård och Skattegårdens ut till ån, 3 alnar bredt, $1\frac{3}{4}$ alnar djupt och en alm bredt på botten, hvarjör kostnaden beräknas efter det tunnreländ som bistlidet är blifvit beräknadt, och af hvarje delägare betalas när detta arbete blifvit uppmätt.

2: Hafva vi öfverenskommit om en gemensam väg igenom kyrk-åsen öfver Källemassen och vi-dare öfver Apelås mad och Mänsagårdens mad och ^{grusåker (grusåker)} öjja samt sedermera i skilnaden emellan Skattegårdens och Mänsagårdens i öjjan och söder om diket vid Stommen och Gövansgårdens mad ut till Apelås mad värd och skall denna väg igenom inegor-na hålla den bredd den nu ut-gör och i maderna tre famnar, och skall denna väg i ordning ställas gemensamt af delägarna efter tunnreländs talet och framdeles un-derhållas. Ingen ersättning skall äga rum emellan delägarna, för

om en tillsläppt mera jord än den andra, och skall 2de broar, en emel-lan Apelås och Mänsagårdens och en ^{br} emellan Mänsagf och Skattegårdens öjjer gemensamt istandsättas och underhållas.

Med förestående förering för-klara vi oss till alla delar nöjda och förbinda oss till naggarnas efterbeprad härpå.

Försäkvas är och dag som of-van

Joh. Andersson äger $\frac{3}{8}$ Stommen och Mänsag
Gustaf Andersson äger $\frac{1}{4}$ Mänsagårdens
Anders Fredrik Jonsson $\frac{1}{8}$ mth. Stommen
Gustaf Larsson äger $\frac{1}{4}$ mth. i Skatteg
J. A. Westberg äger $\frac{1}{4}$ mth. Grude Vestergr
J. J. Johansson i bidern $\frac{1}{4}$
C. J. Larberg (?) arrenderar 1 mth. Grude Österg
Petter Andersson $\frac{1}{4}$ del Haraldsgf.
Johannes Bengtsson äger $\frac{1}{4}$ Apelås
Anders Johansson i Kjeppa

Närvarande vittne

Johannes Eriksson Ekebacken under
Skatteg.

I Sam Andersson från Stommen Grude.

Reparation

Det bestämda diket är uppmätt till 400 famnar
a 17 öre famn

Apelås betalar för 14 T ₆	77	Belöper sig till $5\frac{1}{2}$ famn på hvarje tunnreländ och i proportion för höppreländ.	12	87
Grude Östergf. för 16, 13 kv.	90 $\frac{1}{2}$		15	8
Grude Skatteg. för 3, 27			8	25
Grude Mänsagf. för 34			3	75

Kronor

			Kronor	
Grude Mänsag för Joh 5, 09			4	58
Grude Storn Anders	2, 30		2	75
" " Joh.	2, 21		2	75
Grude Gövansg.	2, 30		2	75
Grude Haraldsg.	4, 28		4	58
Grude Vesterhg. J.	3, 14		3	17
" Westberg	3, 06		2	90
Kjeppe	4, 00		4	67
Summa J.	73	Summa Kronor	68	10

Grude i Juli 1875
J. E. Andersson

Protokoll hållet i hem-
marvet Apelås den 5 Juni.
1890.

Enligt kungörelse som uppläst i Grude kyrka sistlidne söndag hade sammanträde blifvit utsatt att nu ega rum härstädes med innehafvande af de så kallade Nordmaderna i Grude socken i och för bestämmande om reparation å vägen från hemmarvet Muskås inogen till och öfver samma maden, och in-
furno sig dervid, förutom ut-
der tecknad, Riksdagsmannen Jo-
hannes Andersson och J. P. Johans-
son i Grude Mänsagården, C. J.
Lahlberg i Grude Östergården,
Johan Andersson i Grude Kortö-
brunnsgården, Alfred Pettersson i

Grude Haraldsgården, Janne Johans-
son i Grude Westergården och Au-
gust Andersson i Apelås

Det beslutades:

att enär vägen isynnerhet öfver
maderna vore i högst bristfäll-
ligt skick och detta berodde der-
på att densamma icke vore torn-
lagd, floddiket från än till Kyrk-
åsen skulle upprättas och spräng-
ning, der så erfordrades i sam-
ma dike verkställas;

att å södra sidan af vägen från
Kyrkåsen till början af J. P. Johans-
son i Grude Mänsagården skif-
te å maderna, skulle, sedan vä-
gen blifvit utlagd till 8 alnars
bredd, upptagas ett nytt dike
två alnar djupt och 2 alnar bredt
i dagen; och förband August An-
dersson i Apelås sig att utan
afgift afstå jord till berörda
dike, dock skulle öfver det nya
diket läggas två nya broar till
benväldet Aug. Anderssons skifte.

att innan dikegräfningen tager
sin början, delegarne i maden
skulle till risring å erforderliga
ställen å vägen ditförda och ut-
lägga ett lass ris från hvarje
fjerdedels mantal;

att öfver vägen å maden skulle
anläggas fyra stycken nya broar;
att å vägen från Kyrkåsen till
Muskås samt å vägen bort vid
Kortöbrunnsgårdens öjja skulle

verkställas nödig reparation och större jordfasta stenar bortsprängas;

att Johan Andersson i Korta bunnsgård och C. J. Lahlberg i Grupe Östergården skulle benyrdigas att mot lega upplåta och tillse verkställandet af dikerensning och dikegrävningen öfverens om planeringen af vägen och sprängningsarbetena, dervid de hade att tillse att lägsta möjliga pris för samma arbeten erhöles;

att till verkställande af de arbeten som icke bortlegas, en häst och 3 man tillsläppes från Grupe Bredgården och 3 man och en häst från Grupe Östergården samt en man från hvarje $\frac{1}{4}$ mantal af öfriga hemman och hvilken arbetsstyrka skulle komma tillsammans och möta i Muskås gårde den 26 dennes kl 6 på morgonen;

att till broarne tillsläppes från hvarje fjerdedels mantal 1 kverke och 3 asperedar;

att riset framköres i den mån dikningen fortskrider;

att alla kontanta utgifter för ofvannämnde arbeten, hvar för lega eller rum betalas efter hvars och ens areal i mader-na, eller efter samma grund

som hvar för föret varit följd samt att den som uteblifver med arbetsstyrka till väglagringen för underkasta sig att hans skyldighet fullgöres mot lega, dervid ökedagsverke till 1 kv. 50 öre

Som ofvan

J. Nilsson.

Johⁿ Andersson. Johan Andersson.

C. J. Lahlberg. J. P. Johansson.

Alfred Pettersson. J. P. Johansson.

August Andersson.

Bevittnas af:

Evante Johansson

Lundstorp

Rätteligen afskrifvet intygar

ex officio

H. Steinmetz

Bilaga № 10
Kostnadsförslag

[illegible]

Apelias den 28 Nov. 1893.

H. Steinmetz

Bilaga № 11
Gräfningslista

A.) Hydrometriska beräkningar

	Watten-	Spinning	Watten-	Stivsta-	Belas-		Hydrau-	Skroff-		Leht-	Medel-	Beräke-
Karval-	samlings-	liter per	mängd	te	tirt	Bottero	likamnelighets	Lido-		tions	hastig	mod-
sträcka	område	sekund	sekund	varter	fall	bredd	deldjiv	graden	lutning	area	het	vatten-
	kv. kilom	kv. kilom	kub meter	meter	L	meter	pk	n	(slävt)	A.	v.	mängd
							R.	n				per
												sekund
												M.
A. B. F	1,50	100	0,150	1,00	0,5:1000	0,5	0,45	0,027	1:1	1,50	0,450	0,675
C. D. E	3,00	100	0,300	1,00	0,7:1000	0,5	0,45	0,027	1:1	1,50	0,533	0,800

B) Karvaldimembionen

Kanalsträckan	Nr.	Dijs meters	Bredd botten meters	Bredd dags meters	Åfstånd från föregå- ende mä- taren	Slänt	Anmärkingar
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
A-B	Åflosspet		A-B-F				
	1.	0.85	0.5	2.20		1:1	
	6.	0.85	0.5	2.20	100	"	
	7.	0.80	0.5	2.10	100	"	
	8.	1.00	0.5	2.50	100	"	
	9.	1.25	0.5	3.00	100	"	
	9a	1.3	0.5	3.10	30	"	
	10.	1.45	0.5	3.40	70	"	
B-F	11.	1.4	0.5	3.30	100	"	
	29	1.35	0.5	3.20	145	"	
	28	1.3	0.5	3.10	135	"	
C-D	Åflosspet		C-D-E				
	15	1.25	0.5	3.00		1:1	
	16	1.35	0.5	3.20	100	"	
	17	1.35	0.5	3.20	100	"	
D-E	18	1.4	0.5	3.30	100	"	
	19	1.3	0.5	3.10	100	"	
	20	1.35	0.5	3.20	100	"	
Opfördes							

1	2	3	4	5	6	7	8
Öfverfördt							
	21	1,4	0,5	3,30	113	1:1	
	23	1,45	0,5	3,40	60	.	
	24	1,35	0,5	3,30	188	.	
	25	1,3	0,5	3,10	100	.	
	26	1,3	0,5	3,10	135	.	

Den uppkastade dikejorden får
icke läggas närmare dikets kanten
än 1,00 meter och gifvas samma
lutning mot diket som dikets
egen sida eller 1:1.

För dagvattnets afledande från
omkringliggande marker göras
genomstich i dikevallarna på
hvar 50de meter eller tätare om
så behöfes.

Apelås den 28 Nov. 1895.
H. Steinmetz.

Bilaga N: 12

Ensattningsläng för jord till afloppren utöf
ven dess nuvarande dagbredd

Egarers namn och hemvist	Jordens värde i hektar	Areal i ar	Jordens värde		Summa	
			kr.	öre	kr.	öre
Muskås. Johannes Karlsson	50	1,87	-	94		
	100	3,00	3	00		
	300	0,78	1	56		
	600	0,71	4	36	9	76
Grude Tostergård, Emman Kristina Westberg	600	3,20			19	30
Kjeppre. Anders Johansson	50	1,35		68		
	500	3,43	17	35	17	93
Grude Tostergård, Janne Johansson	600	3,20			19	30
Apelås August Andersson	100	1,20	1	20		
	200	0,78	1	56		
	500	5,40	27	00	29	76
Grude Månsagård, Charlotta Jo- hansson	100	0,30		35		
	600	1,05	6	30	6	55
d: Johannes Anders- son	600	1,40			8	40
Grude Östergård, Carl Johan Sahl- berg	600	2,35			14	10
Kortö brunnsgården, Johan An- dersson	600	2,35			14	10
Grude Stom, Fredrik Andersson	600	3,10			18	60
Göransgården, August Pettersson	600	3,10			18	60
Summa Kvarnar					176	20

Apelås d. 28 Nov. 1895.

H. Steinmetz

Från koncepthandlingarne rättligen afskrifvet
intyggar
ex officio
H. Steinmetz

1922/99
Vestra Väg- och Vattenbyggnadsdistriktet.
Distriktsingenjören.

Bevis

om verkställd afsejning af afdikningsarbetet till det
företag, som afser afdikning och odling, af Nordma-
derne, tillhörande hemmanen Apelås, Grude, Kjeppa
och Muskås i Grude socken af Leksands län.

Planen af Kongl. Maj:ts fastställd den 3 December 1898.

Beviljad undersat i form af län från 1898 års odlings-
fond, Kronor 600.—

Kontroll om arbetets utförande af Kongl. Väg- och Vatten-
byggnadsstyrelsen antogs den 5 April 1899.

Fastställt termin för arbetets fullbordande den 1 September 1900.

Beräknad kostnad för afdikningsarbetet 1900 Kronor.

Tid af undertecknad denna dag verkställd besigtning af
oförutskrifne arbeten har tillsammans befunnits utförda i öfriga-
stämman med gillad plan, hvar afdikningsarbete had-
med förordas till godkännande.

Ansökan om arbetets godkännande görs hos Kongl.
Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen och hos detta bevis föras
vid denna ansökan.

Skuldingen den 5 September 1899.

[Signature]

Stämpel - 0.50

Lösen - 1.50

Kronor 2.—

591/99

Till

Kgl. Vg. och Wattenbyggnadsstyrelsen!

I följ. af Kgl. Styrelsens skrifvelse till Konungens Besväningskassan i Lysborgslän af den 19 december 1898 med underrättelse om underlydnadsansökning om ett lån ur adelskassans 600 kronor för afverkning af Nordmarken, tillhörande hemmanen Apelås, Grude, Hjelpe och Muskås i Grude socken och Gäddne härad af Lysborgslän blifvit beviljad, får jag härmed ödmjuktigen öfverlämna de i lydte skrifvelse omnämnda handlingar, som erfordras för lånets lyftande, nämligen:

- 1) Kontrakt i 2 exemplar om arbetets utförande;
- 2) Sakrättsförbindelse för Kontraktets fullgörande i 2 exemplar;
- 3) Bestyrkt kopia af gillad ritning och bestyrkt afskrift af detta hörens handlingar;
- 4) Skuldförbindelse, stund till Kgl. Statskontoret, innefattande redublerade lantmans testamentsansvar samt
- 5) Sakrätts handling för den afgifna skuldförbindelsens uppfyllande.

591/99
Serjente får jag påpeka att då jag så ontam
lönesökande för finnes innehåller någon bestyrkep att
om lant med Kgl Majt och Kronan Kontraktens

Förordningsmannen, lantbrukingenjören
H. Steinmetz, har åtagit sig att vara arbetsledare;
arbetet är färdigt och skall snarligen anmälas
till afstyning.

Derför anhåller jag att af lant genast få
lyfta 4/5 eller 480 kronor.

Intyg om arbetets fortgång torde af arbets-
ledaren bifogas.

Apelö den 11 Mars 1899.

August Andersson

eg till 1/4 inty Apelö -

Till
Kgl Maj och Vattenbyggnadsstyrelsen!

På begäran af herr manskapen Aug Anders-
son i Apelö, Grude socken och Ledsborgs län, som
erhållit ett odlingslän på 600 kronor, intygas härmed
att hela gräfningsarbetet är i öfremslän med
med den fastställda planen verkställt, men som
efter nu afriinnande värfat några rensning torde
blifva behöflig, kan arbetet inte anmälas till afstyning
först än i sommar. Emellertid förslås af anförda skäl
att af odlingslän genast få lyftas fyra femtedelar
eller 480 kronor. Göteborg den 17 Mars 1899.

H. Steinmetz.

gen kan anses motsvara hvad i för-
hållande till det beviljade länseun-
derstödet belöper å hvad af länset
redan utbetommits; och skall, så
vida icke Kongf. Majt, med afse-
ende å särskilda förhållandena,
pröfvar skäligt anmärkunda för-
ordna, någon del af länset i Kongf.
Statskontoret inbestä, intill dess
vattenaflednings- och afdiknings-
arbetets är afsynadt och godkändt.

§ 5.

Att vid afslutande af detta
kontrakt till Kongf. Väg- och
Vattenbyggnadsstyrelsen öfver-
lämnas, för att i dess arkiv
förvaras, bestyckt kopia af den
gillade planens med dertill hör-
ande plan- och profilritningar
för arbetet och bestyckta afskrif-
ter af dertill hörande godkända
betänkande och kostnadsförslag,
ävensom att, derest någon af-
vikelse under arbetets utföran-
de med vederbörlig tillåtelse vid-
tagits, innan sista delen af lä-
nseunderstödet lyftes, till Kongf.
Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen
aflemnas fullständig beskrifning
jemte ritning, utvisande huru
arbetet i följd af denna afvi-
kelse utförts.

§ 6.

Att godtgöra alla kostnader
utan undantag, af hvad namn
de vara må, som i följd af

detta lån förmedlas för Kongl.
Statskontoret.

87

Att för fullgörandet af det-
ta kontrakt äfvensom för lyf-
tade statsmedlens återbäring,
i fall mot kontraktet byttes,
ställa sådan säkerhet, som af
Kongl. Väg- och Vattenbyggnads-
styrelsen godkännes, samt för
lånunderstödet afgifva sådan
skuld förbindelse och säkerhet
för dess uppfyllande, som af
Kongl. Statskontoret antagas.

Två yttermera visso äro härnäst tillika lydande
exemplar uppräntade, som sköte i Apelas den
20 Februari 1899.

August Andersson

egen till 1/4 mdy Apelas

Att August Andersson i bevis v³ä r³ä
egenhändigt undertecknat fristående kontrakt intygga

Alfred Johanson
August Johanson

och Hensens & Sjöberg

allt
i h.

Med stöd af Kongl. brefvet den 3 Decem-
ber 1898 anlager Kongl. Väg- och Vattenbyggnadssty-
relsen, af Kongl. Majest och Kronans vägnar, detta kon-
trakt. Stockholm den 5 April 1899.

Gustaf

Alfred